

Sygn. akt I CZ 8/07

POSTANOWIENIE

Dnia 21 marca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maria Grzelka

SSN Tadeusz Żyźnowski

w sprawie z powództwa Z.L.

przeciwko L.O. i A.O.

o rozwiązanie umowy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 21 marca 2007 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 26 października 2006 r., sygn. akt [...],

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

W dniu 1 czerwca 2006 r. powódka, reprezentowana przez pełnomocnika będącego adwokatem, wniosła apelację od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 marca 2006 r. Apelację tę odrzucił Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 26 października 2006 r. W ocenie Sądu drugiej instancji nie zawierała ona zwięzłego przedstawienia zarzutów, czego wymaga art. 368 § 1 pkt 2 k.p.c., i z tego względu podlegała odrzuceniu *a limine* na podstawie art. 370¹ k.p.c.

Wskazane postanowienie powódka zaskarżyła zażaleniem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 172, poz. 1804) dodano do kodeksu postępowania cywilnego art. 370¹, zgodnie z którym apelację sporządzoną przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, niespełniającą wymagań określonych w art. 368 § 1 pkt 1-3 i pkt 5, sąd pierwszej instancji odrzuca bez wzywania do usunięcia tych braków, zawiadamiając o tym właściwy organ samorządu zawodowego, do którego należy pełnomocnik. Jeżeli sąd pierwszej instancji nie odrzuci apelacji dotkniętej wymienionymi wadami, sankcję tę powinien zastosować sąd drugiej instancji (art. 373 k.p.c.).

Przepis art. 370¹ k.p.c., którego wprowadzenie miało głównie na celu zdyscyplinowanie profesjonalnych pełnomocników procesowych i przyspieszenie postępowania, wzorowany jest na analogicznej regulacji zawartej w art. 398⁶ k.p.c. dotyczący skargi kasacyjnej. Nie oznacza to jednak podniesienia standardu oczekiwanego od apelacji sporządzanej przez profesjonalnego pełnomocnika do poziomu wymaganego od skargi kasacyjnej. Mimo że oba te środki zmierzają do zakwestionowania orzeczenia sądu niższej instancji, inna jest ich funkcja oraz usytuowanie w strukturze postępowania cywilnego. Skarga kasacyjna – w przeciwieństwie do apelacji – jest bowiem nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia objętym przymusem adwokacko-radcowskim i służącym w znacznym stopniu realizacji interesu publicznego. W konsekwencji, przy ocenie spełniania przez skarżącego wymagań apelacji określonych w art. 368 § 1 k.p.c. nie można kierować

się takim rygoryzmem, jak przy badaniu skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2006 r., I CZ 75/06, niepubl.). W odniesieniu do wymagania przewidzianego w art. 368 § 1 pkt 2 k.p.c., wystarczy zatem, że zarzut skarżącego wynika z treści apelacji nawet pośrednio. Nie jest przy tym konieczne wskazanie przez skarżącego konkretnego przepisu prawa naruszonego zaskarżonym orzeczeniem (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2006 r., II CZ 93/06, i z dnia 30 czerwca 2006 r., V CZ 48/06).

W przedmiotowej apelacji powódka zakwestionowała m.in. ocenę dowodów przeprowadzoną przez Sąd pierwszej instancji i ustalenia faktyczne tego Sądu. Choć zarzuty te ujęto w sformułowaniach mało precyzyjnych i odbiegających od profesjonalnego standardu, nie ma podstaw do uznania, iż wymaganie określone w art. 368 § 1 pkt 2 k.p.c. nie zostało spełnione.

Mimo zasadności zarzutu naruszenia art. 368 § 1 pkt 2 k.p.c. przez Sąd drugiej instancji, należy uznać, że rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonym postanowieniu jest prawidłowe. Zauważyć bowiem trzeba, że przedmiotową apelację wniesiono po wejściu w życie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.). Do jej opłacenia zastosowanie powinny zatem znaleźć nowe przepisy o kosztach sądowych.

Odnośnie do tego aspektu postępowania zażaleniowego podkreślić należy, że postanowieniem z dnia 28 marca 2002 r. Sąd Okręgowy w W. zwolnił powódkę w całości od kosztów sądowych. W myśl zaś art. 14 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, opłatę podstawową pobiera się od podlegających opłacie pism, o których mowa w art. 3 ust. 2, wnoszonych przez stronę zwolnioną od kosztów sądowych przez sąd, chyba że ustawa stanowi inaczej. Wśród pism wymienionych w art. 3 ust. 2 powołanej ustawy mieści się apelacja, a zatem również apelacja powódki, odrzucona zaskarżonym postanowieniem, podlegała opłacie podstawowej. Opłata ta nie została jednak uiszczona.

Skutki nie uiszczenia opłat od środków odwoławczych i środków zaskarżenia wnoszonych przez profesjonalnych pełnomocników określa obecnie art. 130² § 3 k.p.c. Przepis ten stanowi, że sąd odrzuca bez wezwania o uiszczenie opłaty pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego środki

odwoławcze lub środki zaskarżenia (apelację, zażalenie, skargę kasacyjną, skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, sprzeciw od wyroku zaocznego, zarzuty od nakazu zapłaty, skargę na orzeczenie referendarza sądowego) podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia. Jak wielokrotnie podkreślał Sąd Najwyższy, opłata podstawowa jest opłatą w wysokości stałej w rozumieniu art. 130² § 3 k.p.c. (por. m.in. uchwały z dnia 11 stycznia 2007 r., III CZP 134/06, niepubl., z dnia 22 listopada 2006 r., III CZP 109/06, Biul.SN 2006, nr 11, s. 13, i z dnia 13 października 2006 r. III CZP 75/06, Biul.SN 2006, nr 10, s. 10). W konsekwencji, wniesienie apelacji bez uiszczenia opłaty podstawowej przez adwokata reprezentującego powódkę zwolnioną od kosztów sądowych w całości skutkować powinno odrzuceniem apelacji. Taką właśnie sankcję zastosował Sąd Apelacyjny w zaskarżonym postanowieniu. Ostatecznie zatem, mimo błędnego uzasadnienia, postanowienie to odpowiada prawu.

Z podanych względów, na podstawie art. 398¹⁴ i 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy oddalił zażalenie.